

Förbättrad foderhantering löste anställds allergiproblem

Arbetsplats: Stålberga gård, Skara

Kontaktperson: Tomas Grehag, tel. 0511 - 641 10

**Arbetslivsfondens
handläggare:** Sven-Erik Johansson, Skaraborgs län

Skribent: Jörgen Gustafsson

Sammanfattning: Företaget stod inför en nyetablering inom svinuppfödning. Vid den befintliga ungnötssuppfödningen hade man problem med damm vid krossning och hantering av foder. Arbetsplatsprogrammet gick ut på att lösa befintliga problem och förebygga nya i samband med att verksamheten utökades.

Bakgrund

På Stålberga gård i Skara bedrivs jordbruk med inriktning på köttdjursuppfödning av både ungnöt och svin. Den senare grenen etablerades i samband med det arbetsmiljöprojekt som beskrivs nedan.

I ladugården finns plats för 450 ungnöt och i det nya svinstallet plats för 960 slaktsvin.

Företaget stod inför starten av den nya produktionsgrenen vid arbetsmiljöprojektets början. Att börja föda upp slaktsvin är en del i en strävan att höja företagets omsättning.

Mål

Vid den egna foderberedningen fanns dammproblem vid krossning och hantering av foder.

Båda företagets anställda hade problem med detta och en av dem var ordinerad allergimedicin. Att lösa detta var en del av projektet.

Mot den bakgrunden fokuserades också arbetsmiljöplaneringen av det nya svinstal-

let på att lösa problem med damm och gödselgaser.

Målsättningen med arbetsmiljöprojektet var att förbättra arbetsmiljön vid den befintliga foderkvarnen samt utforma det nya slaktsvinstallet så att det skulle vara i alla avseenden lättarbetat, produktionseffektivt och trivsamt.

Genomförande

Arbetsplatsprogrammet inleddes samtidigt som renovering av befintliga lokaler och nybyggnation av svinstall påbörjades.

- Det befintliga kvarnrummet byggdes in. Foderfickorna fick luftgenomsläpplig duk på ovansidan, en duk som fungerar som en ett filter för större luftburna artiklar.

- Slaktsvinen utfodras med blötfoder.

- Stallet utformades med stor luftvolym per gris, självdragsventilation och ljusgenomsläppligt tak. Det är oisolerat, med täta boxsidor för att undvika drag och tak över liggplatserna. Grisarna är indelade i små grupper.

- Gödselgångarna har automatisk utgödning under betongspalt.

• Utfodringsystemet har individuell foderkontroll.

I samband med det nya svinstallet har ett databaserat fodersystem installerats. Det har krävt utbildningsinsatser liksom starten av den nya produktionsgrenen i sig.

Resultat/Värdering

Arbetslivsfonden beviljade Stålberga gård 120 000 kronor i bidrag. Den totala investeringen för arbetsplatsprogrammets genomförande var 1 245 000 kronor.

De positiva effekterna av programmet har varit märkbara:

- Arbetsmiljön har förbättrats avsevärt vad gäller foderdammet.
- Den anställda som hade ordinerats allergimedicin kunde sluta medicinera.
- Arbetsmiljön i det nya svinstallet är tyst och ljus.
- Företagets omsättning har fördubblats.
- Sjukfrånvaron har minskat.
- Samtliga anställda upplever förändringen som positiv.

	<i>Före</i>	<i>Minskning</i>	<i>Mål</i>	<i>Verkligt</i>
<i>Antal arbetsskador</i>	0		0	0
<i>Sjukfrånvarodagar totalt</i>	50		12	
<i>Sjukfrånvaro/ anställd</i>	25		6	
<i>Därrav</i>				
<i>Korttidsfrånvaro</i>	3		3	
<i>Långtidsfrånvar</i>	22		3	
<i>Antal ersättningsrekr. p.g.a. frånvaro</i>				
<i>Rehabiliterade</i>				
<i>Påbörjade rehabiliteringar</i>				
<i>Kapacitet/ resursutnyttjande</i>				
<i>Ökad produktivitet</i>				
<i>Omsättning Mkr</i>				

Dnr 226/92

ISSN 1104-6449